การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

A Study of Strategic Leadership of School Administrators Affects the of Education Quality at Private Schools in the Chiang Rai Primary Educational Service Area 3

อนุเชียร วงศ์ษา[1] เปี่ยมพร สุทินฤกษ์[2] วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์[3]
Anuchian Wongsa, Piemporn Sutinruek, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = 0.48) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การกำหนดทิศทางขององค์กร ($\overline{X}$ = 4.24, S.D. = 0.49) และต่ำสุดคือ การกำหนดกลยุทธ์ ($\overline{X}$ = 4.15, S.D. = 0.47)

2) คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.23, S.D. = 0.57) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คุณภาพผู้เรียน ($\overline{X}$ = 4.26, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.22, S.D. = 0.57) และคุณภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 4.22, S.D. = 0.56)

3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .868 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 75.40 (R^2 = .754)

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; คุณภาพการศึกษา; โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Received: 2026-06-21 Revised: 2026-08-14 Accepted: 2026-08-18

[1] สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, ChiangRai College. E-mail: comsc511463002@gmail.com

[2] อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: PiempornSu@gmail.com

[3] อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: dr.w.siririth@gmail.com

Abstract

This research article aimed to: 1) examine the level of strategic leadership of school administrators at private schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3; 2) investigate the level of their educational quality; and 3) examine their strategic leadership. This study employed a survey research design. The sample consisted of 201 school administrators and teachers from the private schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3. The research instrument was an online questionnaire. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The findings revealed that:

1) The overall strategic leadership of the school administrators was at a high level ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = 0.48), with organizational direction setting showing the highest mean ($\overline{X}$ = 4.24, S.D. = 0.49), while strategy formulation had the lowest mean ($\overline{X}$ = 4.15, S.D. = 0.47)

2) The overall educational quality of the private schools was at a high level ($\overline{X}$ = 4.23, S.D. = 0.57), with learner quality showing the highest mean ($\overline{X}$ = 4.26, S.D. = 0.58), followed by school management quality ($\overline{X}$ = 4.22, S.D. = 0.57) and learning management quality ($\overline{X}$ = 4.22, S.D. = 0.56)

3) The strategic leadership of the school administrators was a significant predictor of educational quality at the private schools under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 at the .01 level of statistical significance. The multiple correlation coefficient was .868, and the strategic leadership variables jointly explained 75.40% of the variance in educational quality (R^2 = .754).

Keywords: Strategic leadership; Educational quality;
Private schools under Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3

บทนำ (Introduction)

คุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมและบริบทของพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 9-10) ขณะที่มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 กำหนดกรอบคุณภาพของสถานศึกษาไว้ 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2561) แนวคิดดังกล่าวสะท้อนว่า คุณภาพการศึกษาไม่ได้หมายถึงผลสัมฤทธิ์หรือคุณลักษณะของผู้เรียนเพียงด้านเดียว แต่เป็นผลที่เกิดจากความเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์ของผู้เรียน ระบบการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั้งผลลัพธ์และกระบวนการที่นำไปสู่ผลลัพธ์ดังกล่าว

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีบทบาทต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนขับเคลื่อนนโยบายและกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (วิรันทร์รัตน์ เสือจอย, 2564: 1-3) กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดวิสัยทัศน์ การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ และการวางแผนเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างรอบด้าน ขณะที่การศึกษาของ (ธารทิพย์ เทพคำ, 2564: ง) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารทรัพยากรในองค์การมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์แตกต่างกันตามลักษณะของผู้ตอบบางประการ จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินผลการปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงการกำหนดทิศทางของสถานศึกษากับการดำเนินงานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

งานวิจัยที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับผลลัพธ์ด้านการศึกษา โดย (อโณทัย ทะศรีแก้ว, 2568: 971) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ขณะที่ (วิรันทร์รัตน์ เสือจอย, 2564: ง) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนข้อค้นพบร่วมว่า ความสามารถของผู้บริหารในการกำหนดทิศทาง กำหนดวิสัยทัศน์ วางแผนกลยุทธ์ และนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับบริบทและผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน โดยบางการศึกษามุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน ขณะที่บางการศึกษามุ่งเน้นคุณภาพการจัดการศึกษาหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา จึงยังมีประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์และอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อคุณภาพการศึกษาในบริบทของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา

สำหรับโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งครอบคลุม 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง และมีโรงเรียนเอกชนจำนวน 20 โรงเรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทและความต้องการในการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพภายใน ผลการศึกษาของ (เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ, 2568: 229) ซึ่งศึกษาโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีประเด็นด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานตามแผน การประเมินคุณภาพการศึกษา และการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ขณะที่ผลการศึกษายังนำไปสู่การเสนอแนวทางยกระดับการประกันคุณภาพภายในจำนวน 10 แนวทาง ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แม้โรงเรียนเอกชนในพื้นที่จะมีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพในระดับหนึ่ง แต่การพัฒนาระบบบริหารจัดการและคุณภาพการศึกษายังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาบทบาทของผู้บริหาร โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่อาจเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยที่ผ่านมาแม้จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่เชียงราย เขต 3 และศึกษาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

เอกชนในอำเภอแม่สายแล้ว แต่ยังมีข้อจำกัดในการอธิบายความสัมพันธ์และอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อคุณภาพการศึกษาในบริบทของโรงเรียนเอกชนโดยตรง อีกทั้งงานวิจัยเดิมบางส่วนมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์หรือคุณภาพการศึกษาเป็นรายประเด็น ขณะที่การศึกษาครั้งนี้พิจารณาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการประเมินผลการปฏิบัติ เชื่อมโยงกับคุณภาพการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อเติมเต็มช่องว่างขององค์ความรู้และให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร การบริหารจัดการสถานศึกษา และการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชนในพื้นที่

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับคุณภาพการศึกษา และวิเคราะห์อิทธิพลเชิงพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ (สุรีย์ อินภู่, 2558) (จิรัฏฐ์ ฉัตรเบญจนันท์, 2558) (มนสิชา ธรรมรักษ์, 2561) (ธัญรดี วิชาจารย์, 2564) (วันวิภา ทำประโยชน์, 2565) (วุฒิชัย พวงพิลา, 2566) (อโณทัย ทะศรีแก้ว, 2568) (ชลลดา หนูนิลปลอดดี, 2567) (สมพล นาลาดทา, 2567) และ (อัมรอน ดาระแน, 2567) ได้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) การประเมินผลการปฏิบัติ

ตัวแปรตาม คือ คุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) ด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้

1.2 ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 20 โรงเรียน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie and Morgan, 1970) การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 201 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในสถานศึกษาที่ดำเนินการโดยบุคคลหรือองค์กรเอกชน ได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เป็นเขตการปกครองทางการศึกษา ที่มีหน้าที่ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง จำนวน 20 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในปีการศึกษา 2568 - 2569 (พฤษภาคม 2568 ถึงพฤษภาคม 2569)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการพัฒนาเครื่องมืออย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และคุณภาพการศึกษา 2) กำหนดกรอบแนวคิดและนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา 3) กำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดของตัวแปร 4) สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย 5) นำแบบสอบถามฉบับเอกสารเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) 6) ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 7) จัดทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ 8) นำแบบสอบถามออนไลน์ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และ 9) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามออนไลน์ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) แบบสอบถามคุณภาพการศึกษา โดยเป็นแบบสอบถามออนไลน์แบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีค่าดัชนี IOC เท่ากับ .88 และแบบสอบถามคุณภาพการศึกษามีค่าดัชนี IOC เท่ากับ .85

การทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามออนไลน์ไปทดลองใช้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน จากโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อใช้ตรวจสอบความชัดเจน ความเหมาะสมของข้อคำถาม และความสอดคล้องของเครื่องมือก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริง การเลือกกลุ่มทดลองใช้ดังกล่าวเนื่องจากครูและผู้บริหารจากโรงเรียนเอกชนมีลักษณะบริบทการจัดการศึกษาและการปฏิบัติงานใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จึงสามารถสะท้อนความเหมาะสมของข้อคำถามสำหรับการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

จากการทดลองใช้ ผู้วิจัยตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .955 และแบบสอบถามคุณภาพการศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .977 แสดงว่าแบบสอบถามออนไลน์มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงและมีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงรายเพื่อรับรองการทำวิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ถึงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในการเก็บข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

3.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมแบบสอบถามออนไลน์ส่งไปยัง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 รวม 201 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ด้วยการส่งลิงก์กับคิวอาร์โค้ดให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างทุกคน ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 15 วัน

3.3 หลังจากกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามออนไลน์เพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่กรอกลงโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเป็นการกรอกข้อมูลตามตัวแปรที่ใช้ ในการวิจัย ไม่มีการกรอกข้อมูลที่ระบุไปถึงตัวตนของกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับคำถามในการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบให้ไว้ (Check List) ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามออนไลน์แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มาตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121) แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายโดยกำหนดเกณฑ์ในการ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามออนไลน์แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มา

ตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายโดยกำหนดเกณฑ์ในการ แปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้ สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

5. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ตระหนักว่าการพิทักษ์สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมการวิจัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้กำหนดการป้องกันผลกระทบด้านจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้ตอบสอบถาม ดังนี้

5.1 การป้องกันผลกระทบต่อบุคคล โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ไม่ต้องระบุชื่อ และนามสกุลในแบบสอบถาม

5.2 การปกปิดข้อมูลโดยให้แบบสอบถามออนไลน์ทุกฉบับเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบแบบสอบถามออนไลน์กลับคืนให้แก่ผู้วิจัยถือเป็นการปกปิดข้อมูลเป็นความลับและไม่สามารถระบุถึงตัวผู้ตอบแบบสอบถามได้ และข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บไว้เป็นความลับและใช้ข้อมูลเฉพาะการศึกษานี้เท่านั้น

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน สถานที่ตั้งอำเภอ สภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 138 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี มากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 วุฒิการศึกษามากที่สุด ระดับปริญญาโท 119 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 10 – 20 ปี มากที่สุด 80 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 ส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง 106 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 มีที่ตั้งอยู่ในอำเภอแม่จัน เป็นส่วนมาก 78 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และส่วนมากเป็นครูผู้สอน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 77.6

2. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การกำหนดทิศทางขององค์กร ($\overline{X}$ = 4.24, S.D. = 0.49) รองลงมา คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ ($\overline{X}$ = 4.19, S.D. = 0.47) การประเมินผลการปฏิบัติ ($\overline{X}$ = 4.18, S.D. = 0.49) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\overline{X}$ = 4.17, S.D. = 0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การกำหนดกลยุทธ์ ($\overline{X}$ = 4.15, S.D. = 0.47) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ด้าน	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	การกำหนดทิศทางขององค์กร	4.24	0.49	มาก	1
2	การกำหนดวิสัยทัศน์	4.19	0.47	มาก	2
3	การกำหนดกลยุทธ์	4.15	0.47	มาก	5
4	การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.17	0.50	มาก	4
5	การประเมินผลการปฏิบัติ	4.18	0.49	มาก	3
	รวม	**4.19**	**0.48**	**มาก**	

3. ผลการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X}$ = 4.26, S.D. = 0.58) รองลงมาคือ ด้านคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.57) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.56) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ด้าน	คุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.26	0.58	มาก	1
2	ด้านคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.22	0.57	มาก	2
3	ด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.22	0.56	มาก	3
	รวม	**4.23**	**0.57**	**มาก**	

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ และการประเมินผลการปฏิบัติ สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ (B) พบว่า การกำหนดทิศทางขององค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสูงที่สุด เท่ากับ .447 รองลงมา ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ (B = 0.242) การกำหนดวิสัยทัศน์ (B = 0.236) การประเมินผลการปฏิบัติ (B = 0.188) ตามลำดับ

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta) พบว่า การกำหนดทิศทางขององค์กร มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษามากที่สุด (Beta = 0.395) รองลงมา ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ (Beta = 0.204) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Beta = 0.200) การประเมินผลการปฏิบัติ (Beta = 0.165) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t และค่า Sig พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีค่า Sig น้อยกว่า .01 ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร (Sig = .000) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Sig = .000) การกำหนดกลยุทธ์ (Sig = .000) และการ

ประเมินผลการปฏิบัติ (Sig = .000) แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) พบว่าค่า VIF ของตัวแปรทุกตัวอยู่ระหว่าง 1.705 – 2.462 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.406 – 0.586 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันเองในระดับสูง จึงสามารถนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการถดถอยได้อย่างเหมาะสมและน่าเชื่อถือ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตัวแปร	b	S.E.*b*	β	t	sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	-.777	.216		-3.606	.000		
การกำหนดทิศทางขององค์กร (X_1)	.447	.063	.395	.7146	.000	.412	.2426
การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_2)	.236	.066	.200	.3581	.000	.406	.2462
การกำหนดกลยุทธ์ (X_3)	.242	.062	.204	.3898	.000	.459	1.280
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_4)	.082	.048	.074	1.710	.089	.677	.1478
การประเมินผลการปฏิบัติ (X_5)	.188	.053	.165	.3560	.000	.586	.1705

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

R = .868, R^2 = .754, Adjusted R^2 = .747, F =119.407, S.E.est = .28004, Durbin–Watson = 2.034

ซึ่งจะได้สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = -.777 + 0.447(X_1) + 0.236(X_2) + 0.242(X_3) + 0.188(X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.395(Z_1) + 0.200(Z_2) + 0.204(Z_3) + 0.165(Z_5)$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเชื่อมโยงข้อค้นพบกับแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ แนวคิดการบริหารการศึกษา และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องในประเทศ ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.19, S.D.=0.48) โดยด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$=4.24, S.D.=0.49) และด้านการกำหนดกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$=4.15, S.D.=0.47) ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในพื้นที่มีการปฏิบัติภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระดับมาก และให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารจัดการ ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มองว่า ผู้บริหารต้องสามารถกำหนดทิศทางขององค์กร มองภาพ

อนาคต กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ตลอดจนติดตามประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้น การกำหนดทิศทางขององค์กรจึงเป็นกลไกพื้นฐานที่ทำให้บุคลากรเข้าใจเป้าหมายร่วมของสถานศึกษา และสามารถเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของตนกับเป้าหมายดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับ (วิรันทร์รัตน์ เสือจอย, 2564: ง) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินงาน ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานตามเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (ธัญรดี วิชาจารย์, 2564: 3) ที่พบว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ และสร้างความร่วมมือของบุคลากร และสอดคล้องกับ (อโณทัย ทะศรีแก้ว, 2568: 971–972) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีบทบาทต่อการพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทาง การวางแผนกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมประเมินผล ทั้งนี้ความสอดคล้องของผลการวิจัยกับงานวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการบริหารที่มีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางและการขับเคลื่อนองค์กรการศึกษา อย่างไรก็ตาม การที่ด้านการกำหนดกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก อาจสะท้อนถึงความท้าทายในการแปลงทิศทางและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาไปสู่กลยุทธ์ที่มีความชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กำหนดทางเลือกเชิงกลยุทธ์ และจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ให้สามารถตอบสนองต่อบริบทและทรัพยากรของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.23, S.D.=0.57) โดยด้านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$=4.26, S.D.=0.58) รองลงมาคือคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\overline{X}$=4.22, S.D.=0.57) และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ($\overline{X}$=4.22, S.D.=0.56) ผลดังกล่าวสะท้อนว่า โรงเรียนเอกชนในพื้นที่มีการดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษาในระดับมากทั้งด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ระบบบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารการศึกษาที่มองว่าคุณภาพของสถานศึกษาเป็นผลจากความเชื่อมโยงระหว่างระบบบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน กล่าวคือ การบริหารจัดการทำหน้าที่กำหนดเป้าหมายและสร้างเงื่อนไขสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากร ขณะที่การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญที่ส่งผ่านไปสู่ผลลัพธ์ของผู้เรียน ดังนั้น การที่ทั้งสามด้านอยู่ในระดับมากจึงสะท้อนว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความเชื่อมโยงกันทั้งในระดับการบริหารและระดับการจัดการเรียนรู้ การที่คุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามารถอธิบายได้จากลักษณะของการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนเป็นผลลัพธ์สำคัญของสถานศึกษา ขณะที่การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เป็นกลไกสนับสนุนให้เกิดผลลัพธ์ดังกล่าว เมื่อสถานศึกษามีระบบบริหารที่กำหนดเป้าหมายชัดเจน มีการจัดสรรทรัพยากรและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครู ย่อมเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับอโณทัย ทะศรีแก้ว (2568: 983) ที่พบว่าการกำหนดวิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบมีบทบาทต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา และสอดคล้องกับวุฒิชัย พวงพิลา (2566: 1) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาองค์กร ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และยกระดับคุณภาพการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผลการวิจัยที่พบว่าคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากจึงสะท้อนถึงการ

ดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนที่มีการเชื่อมโยงเป้าหมายของสถานศึกษากับระบบบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนคุณภาพผู้เรียน

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาในระดับสูง (r=.868) และสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 75.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการศึกษา ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ และการประเมินผลการปฏิบัติ ขณะที่การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสมการ ถดถอย ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาในลักษณะที่เป็นกระบวนการบริหารอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ผู้บริหารเริ่มจากการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย จากนั้นใช้การประเมินผลการปฏิบัติเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับปรุงการดำเนินงาน กระบวนการดังกล่าวทำให้การบริหารสถานศึกษามีความต่อเนื่องตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ไปจนถึงการติดตามผล จึงสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพการศึกษาได้ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าการกำหนดทิศทางขององค์กรมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพการศึกษา (β=.395) รองลงมาคือการกำหนดกลยุทธ์ (β=.204) การกำหนดวิสัยทัศน์ (β=.200) และการประเมินผลการปฏิบัติ (β=.165) การที่การกำหนดทิศทางขององค์กรมีอิทธิพลสูงสุดสามารถอธิบายได้ว่า ทิศทางขององค์กรเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพราะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายร่วม กรอบการตัดสินใจ และลำดับความสำคัญของการดำเนินงาน หากผู้บริหารกำหนดทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน บุคลากรย่อมสามารถเชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับเป้าหมายร่วมได้ และผู้บริหารสามารถจัดสรรทรัพยากร กำหนดกลยุทธ์ และติดตามผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว ผลการค้นพบนี้สอดคล้องกับอโณทัย ทะศรีแก้ว (2568: 972) ที่พบว่าการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทาง การวางแผนกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการควบคุมประเมินผลมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและประสิทธิผลของสถานศึกษา และสอดคล้องกับวุฒิชัย พวงพิลา (2566: 23) ที่พบว่าการวางแผนกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลช่วยให้องค์กรดำเนินงานอย่างมีทิศทางและบรรลุเป้าหมาย สำหรับการกำหนดกลยุทธ์ การกำหนดวิสัยทัศน์ และการประเมินผลการปฏิบัติที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ สามารถอธิบายได้ว่าองค์ประกอบทั้งสามทำหน้าที่สนับสนุนกระบวนการบริหารในลำดับที่ต่อเนื่องกัน กล่าวคือ วิสัยทัศน์ทำหน้าที่กำหนดภาพอนาคตและเป้าหมายที่สถานศึกษาต้องการบรรลุ การกำหนดกลยุทธ์ทำหน้าที่แปลงเป้าหมายดังกล่าวให้เป็นแนวทางการดำเนินงาน ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติทำหน้าที่ตรวจสอบว่าการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือไม่ และให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับปรุง ดังนั้น องค์ประกอบเหล่านี้จึงมิได้ทำงานแยกจากกัน แต่มีลักษณะเป็นวงจรการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทาง ดำเนินงาน และปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่ควรอภิปรายเพิ่มเติมคือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากก็ตาม ข้อค้นพบนี้ไม่ควรตีความว่าการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา แต่หมายความว่าเมื่อพิจารณาการกำหนดทิศทาง การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ และการประเมินผลการปฏิบัติร่วมกันแล้ว การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่ปรากฏอิทธิพลเฉพาะที่มีนัยสำคัญในสมการพยากรณ์ ในเชิงการบริหาร การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยเงื่อนไขสนับสนุนหลายประการ เช่น ความพร้อมของบุคลากร การจัดสรรทรัพยากร การสื่อสารภายใน

องค์กร การมอบหมายความรับผิดชอบ และระบบติดตามผล ดังนั้น แม้สถานศึกษาจะมีการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในระดับมาก แต่หากปัจจัยสนับสนุนดังกล่าวมีความแตกต่างกันระหว่างสถานศึกษา ผลขององค์ประกอบนี้เมื่อควบคุมองค์ประกอบอื่นไว้แล้วอาจไม่ปรากฏเป็นอำนาจพยากรณ์เฉพาะอย่างมีนัยสำคัญได้ ข้อค้นพบนี้จึงสะท้อนความสำคัญของการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างการกำหนดกลยุทธ์กับกลไกการนำไปปฏิบัติ โดยเฉพาะการสื่อสารเป้าหมาย การมอบหมายภารกิจ การจัดสรรทรัพยากร และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป ข้อค้นพบของการวิจัยสะท้อนกลไกสำคัญว่า การกำหนดทิศทางขององค์กรเป็นฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ และใช้การประเมินผลเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ การที่องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 75.40 จึงสะท้อนความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในฐานะกระบวนการบริหารที่เชื่อมโยง “ทิศทาง–วิสัยทัศน์–กลยุทธ์–การประเมินผล” เข้ากับคุณภาพการศึกษาในบริบทโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ผลการวิจัยนำไปสู่การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโรงเรียนเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพการศึกษาในระดับสูง (r=.868) และสามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 75.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยสามารถสังเคราะห์เป็น กลไก “ทิศทาง–วิสัยทัศน์–กลยุทธ์–การประเมินผล” โดยการกำหนดทิศทางขององค์กรเป็นจุดเริ่มต้นของการขับเคลื่อนสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาสูงสุด (β=.395) จากนั้นการกำหนดวิสัยทัศน์ทำหน้าที่สร้างเป้าหมายร่วม การกำหนดกลยุทธ์ทำหน้าที่แปลงเป้าหมายไปสู่แนวทางการดำเนินงาน และการประเมินผลการปฏิบัติทำหน้าที่เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กลไกดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา และคุณภาพการจัดการเรียนรู้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบอื่น จึงสะท้อนองค์ความรู้ว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติควรได้รับการสนับสนุนด้วยทิศทางและกลยุทธ์ที่ชัดเจน ตลอดจนระบบติดตามและประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานสามารถเชื่อมโยงไปสู่ผลลัพธ์ด้านคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์เป็น “แบบจำลองกลไกภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา” ดังนี้

การกำหนดทิศทางองค์กร ⟶ การกำหนดวิสัยทัศน์ ⟶ การกำหนดกลยุทธ์ ⟶ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ⟶ การประเมินผลและข้อมูลย้อนกลับ ⟶ คุณภาพการศึกษา

โดยข้อมูลย้อนกลับจากการประเมินผลจะนำไปสู่การปรับทิศทางและกลยุทธ์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง องค์ความรู้นี้สะท้อนว่า การยกระดับคุณภาพการศึกษาเกิดจากกระบวนการบริหารที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ มิใช่เกิดจากองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งโดยลำพัง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 75.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้ ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การกำหนดวิสัยทัศน์ และการประเมินผลการปฏิบัติ ตามลำดับขนาดอิทธิพล จึงมีข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.1 การกำหนดทิศทางขององค์กร ควรได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก เนื่องจากมีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาสูงสุด (β=.395) ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และสื่อสารให้ครูและบุคลากรเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานของทุกฝ่ายมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

1.1.2 การกำหนดกลยุทธ์ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาเป็นลำดับที่สอง (β=.204) ผู้บริหารควรนำทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษามาวิเคราะห์และกำหนดเป็นกลยุทธ์ที่สามารถปฏิบัติได้จริง โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ทรัพยากร และความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อให้กลยุทธ์สามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.1.3 การกำหนดวิสัยทัศน์ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาเป็นลำดับที่สาม (β=.200) ผู้บริหารควรพัฒนาวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน เป็นไปได้ และสอดคล้องกับทิศทางของสถานศึกษา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้และขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ เพื่อสร้างความเข้าใจและเป้าหมายร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

1.1.4 การประเมินผลการปฏิบัติ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาเป็นลำดับที่สี่ (β=.165) ผู้บริหารควรจัดให้มีระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและกลยุทธ์ของสถานศึกษา ทั้งนี้ แม้การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่ปรากฏเป็นตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติในสมการถดถอย แต่ควรพัฒนาให้เชื่อมโยงกับการกำหนดกลยุทธ์และระบบประเมินผลอย่างเป็นระบบ

1.2 สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจัดระบบพัฒนาผู้บริหารที่เน้น 4 องค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษา ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การกำหนดวิสัยทัศน์ และการประเมินผลการปฏิบัติ โดยควรให้น้ำหนักกับการพัฒนาความสามารถด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรเป็นลำดับแรกตามขนาดอิทธิพลที่พบจากการวิจัย รวมทั้งส่งเสริมระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาผู้บริหารเชื่อมโยงกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.3 สำหรับสถานศึกษาเอกชน

ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนพัฒนาผู้บริหาร โดยจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาตามผลการวิจัย ได้แก่ การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การกำหนดวิสัยทัศน์ และการประเมินผลการปฏิบัติ พร้อมทั้งสร้างระบบการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ ตลอดจนใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่าง

ต่อเนื่อง อันจะช่วยให้การบริหารเชิงกลยุทธ์เชื่อมโยงกับคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา และคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยหรือกลไกอื่นที่อาจเกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้ร้อยละ 75.40 ขณะที่ยังมีความแปรปรวนของคุณภาพการศึกษาส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถอธิบายได้จากแบบจำลองการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผลการวิจัยพบว่าการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติไม่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงควรศึกษาเชิงลึกว่ามีปัจจัยหรือเงื่อนไขใดที่ทำให้การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติสามารถเชื่อมโยงไปสู่คุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิผล

2.2 ควรพัฒนาแบบจำลองการวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) หรือการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับคุณภาพการศึกษาให้มีความลุ่มลึกมากขึ้น โดยเฉพาะการตรวจสอบความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายกลไกที่ไม่สามารถอธิบายได้จากผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว และนำผลที่ได้ไปพัฒนาแบบจำลององค์ความรู้ให้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปทดสอบในบริบทอื่นได้

2.3 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังโรงเรียนเอกชนในพื้นที่การศึกษาอื่น หรือเปรียบเทียบระหว่างบริบทของโรงเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกัน เพื่อทดสอบว่าองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่สามารถพยากรณ์คุณภาพการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ยังคงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันหรือแตกต่างกันตามบริบทหรือไม่ ซึ่งจะช่วยยืนยันและพัฒนาแบบจำลององค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และคุณภาพการศึกษาให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ. (2566). การศึกษาแนวทางการยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานศึกษาเอกชน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย.**วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**. 9 (1): 228-240.

จิรัฏฐ์ ฉัตร์เบญจนันท์. (2558). **รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะภาวะผ้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ชลลดา หนูนิลปลอดดี. (2567). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

ธัญรดี วิชาจารย์. (2564). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ธารทิพย์ เทพคำ. (2564). **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3** .การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่. สุวีริยาสาส์น.

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. (2561, 24 กันยายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 135 ตอนที่พิเศษ 235 ง.

มนสิชา ธรรมรักษ์. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วันวิภา ทำประโยชน์. (2565). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วิรันทร์รัตน์ เสือจอย. (2564). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วุฒิชัย พวงพิลา. (2566). **การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมพล นาลาดทา. (2567). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุรีย์ อินภู่. (2558). **ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579**. พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2567). **ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา**. กระทรวงศึกษาธิการ.

อโณทัย ทะศรีแก้ว. (2568). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในจังหวัดน่าน. **วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน**.7(3): 970-987.

อัมรอน ดาระแน. (2567). **รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610.